„Danskeren“,
et halvt Nyheds- og Oplysningsblad for
det danske Folk i Amerika,
udgaar Tirsdag og Fredag og koster
om Aaret i Forskud $1.50 i De Forenede
Stater og $2.00 i Udlandet.

Nebr. State Hist. Soc.

Danskeren.

„Danskeren“,
det eneste danske Blad i Amerika,
der udgaar to Gange om Ugen,
udgives af „Danish Luth. Publ.
House“, Blair, Nebr.
Prøve-Numre sendes frit paa
Forlangende.

Nr. 95. Blair, Nebr., Tirsdag d. 18. December 1906. 15. Aarg.

Et specielt Budskab.

Det japanske Spørgsmaal

Præsident Roosevelts Centralisations-politik.

I sidste Uge holdt Udenrigsminister Root ved et Dinner-Selskab i New York, hvortil han var indbudt som Æresgæst, en Tale, som paa Stedet vakte stor Protest og næsten Harme, og som i det mindste har vakt stærk Opsigt ud over Landet. Han talte nemlig om Forholdet mellem Statsret og føderal Ret og forudsagde, at Regeringsmagten efterhanden mere og mere maatte gaa over paa den føderale Regerings Hænder. Forholdene er ikke nu, som de var i 1787. Faa af den Tids Mænd vilde have anset det for muligt, at den Forening (Union), som de dannede, kunde vedligeholdes blandt 85,000,000 Mennesker, spredte over en Landstrækning fra Atlanterhavet til Stillehavet og fra Søerne til Golfen. De Forandringer, der er foregaaet i Folkets Liv, fordrer tilsvarende politiske Forandringer. Som tydelige Beviser for, at Udviklingen gaar i den Retning, pegede Ministeren paa, at den føderale Regering allerede har paataget sig Løsningen af Opgaver, som den enkelte Stats Regering ikke magter. „Den føderale anti-Trust Lov, anti-Rabat Loven, Jernbane-Takst Loven, Pure-Food Loven er Eksempler paa, at Folket i de forenede Stater gennem den nationale Regering gør de Ting, som de enkelte Staters Regeringer før gjorde tilfredsstillende, men som de nu ikke længere kan gøre tilfredsstillende.“ Videre sagde Ministeren bl. a.: „Folket vil have den Kontrol, der behøves, enten af Staterne, eller af den nationale Regering, og dersom de enkelte Stater ikke øver den i nødvendig Udstrækning, saa vil man før eller senere finde, at Konstitutionen indeholder Bestemmelser, der paalægger den nationale Regering at øve Kontrol.“

Men hvad har det med Præsidentens kommende Budskab at gøre?

Jo, Dagen efter skriver en Korrespondent (Sumner) bl. a. til „Chi. Rec. Her.“: „Et specielt Budskab angaende det japanske Spørgsmaal og California Skoleproblemet vil paa Tirsdag blive sendt fra det Hvide Hus til Kongressen. Jeg er saaledes stillet, at jeg med Autoritet kan sige, at det specielle Budskab vil blive leveret i en kraftigere Tone end det almindelige, og det er ikke beregnet paa at afkøle den Indignation, som Præsidentens første Budskab vakte i California.

Det specielle Budskab vil overhovedet blive en af de mærkeligste og vigtigste Dokumenter, som nærværende Eksekutiv har sendt til Kongressen. Det vil direkte fremlægge Centralisations-Spørgsmaalet, som sandsynligvis vil blive Klimaksen i den Rooseveltske Administrations Bestræbelser. Udenrigsministerens Dinner Tale var beregnet paa at skulle bane Vejen for, hvad der vilde komme fra Præsidenten selv.

Administrationen er i Færd med at gøre et Skridt fremad angaaende Doktrinen om føderal Overhøjhed over Statsherredømmet. Det japanske Spørgsmaal i Forbindelse med det offentlige Skole-System i California har afgivet Anledningen til at give den mægtige Centralisations-Politik, der om muligt skal gennemføres, et kraftigt Udtryk.

I Forbindelse hermed siger Korrespondenten, at da Roosevelt helt er ude af Spørgsmaalet som Præsident Kandidat ved næste Valg, saa er han hævet over al politisk Indflydelse og forberedt paa at udspille den største Rolle paa det Rooseveltske Program.

Videre henviser han til Minister Metcalfs Rapport fra hans Undersøgelse af Skolespørgsmaalet i San Francisco. Metcalf har fundet meget at laste i den Maade, Japanerne behandles paa, udenfor Skolespørgsmaalet. Hans Rapport vil give Stødet til en ny Sensation. Den vil vise, paastaas der, Arbejder-Forenings Tyranni imod Japanerne, som griber ind i deres formentlige traktatmæssige Rettigheder paa en værre Maade, end noget i Forbindelse med Skolemellemværendet.

Sager af denne Natur i Metcalf Rapport vil blive Grunden til mange af de Argumenter, som Præsidenten vil fremkomme med i sit specielle Budskab. Præsidenten vil antagelig følge samme Ræsonering, som Minister Root fulgte i sin Tale, nemlig at det er i sin Orden, at de enkelte Stater styrer Tingene, saa længe de gør det til Bedste for det hele Folk i alle Staterne, men naar Statsadministrationen er „uadækvat“ i saa Henseende, saa er der intet andet tilbage, end den føderale Autoritet maa gøre sig selv gældende.

Endnu skal vi meddele lidt af, hvad Højesteretsdommer Brown svarede paa Minister Roots Dinner-Tale: „Domstolene giver sine Ordrer ikke alene til Enkeltmænd, men ogsaa til Præsidenten og Kongressen. og siger: „Saa langt skal den gaa, men ikke længere.“ Disse Ord vakte Jubel i Forsamlingen.

Kong Oscar syg.

Hans Tilstand er foruroligende.

Fra Stockholm meldes under 14. Decbr.:

Stor Bestyrtelse blandt det svenske Folk vækker en officiel Meddelelse om, at Kong Oscar er alvorlig syg, og at samtlige Kongefamiliens herværende Medlemmer er samlet paa Slottet, samt at Prins Gustav øjeblikkelig har forladt Berlin og er paa Vejen hjem.

Det oplyses, at Kong Oscar har været syg i flere Dage. Indtil sidste Onsdag ansaa man imidlertid Kongens Ildebefindende som forbigaaende. Men senere har der vist sig Symptomer paa et alvorligt Hjertelidende. I Kongens Alder — han er født 21. Januar 1829 — vækker dette alvorlig Bekymring.

Kong Oscar har lidt af Hjertesygdom de sidste tre Aar. Kongen sov ganske godt sidste Nat, og følte sig i Dag noget bedre. Efter Kl. 9 er imidlertid Tilstanden forværret, skønt Lægerne haaber, han vil komme over det.

Kronprins Gustaf ventes hertil i Løbet af Dagen.

I sidste Bulletin siger Kongens Læger, at Tilstanden er nogenlunde god, skønt Pulsen er unormal og Temperaturen 101.

Carnegie giver $5,000,000.

Efter at være underrettet om, at Pittsburgs Skatteydere protesterede mod at betale Driftsudgifterne for Carnegie Institutet, har Carnegie kundgjort, at han vil skænke Anstalten et Driftsfond paa $5,000,000.

Anstaltens Driftsudgifter er vokset hurtigt lige siden Bygningen blev opført. Oprindelig var Aarsudgifterne $40,000; i Fjor var de $200,000. Byen er villig til at bære de Udgifter, Biblioteket medfører, men vil ikke have noget at bestille med de andre Departementer.

Stor Kuldnød i Landet.

Streng Blizzard i Nordvesten.

Interstate Kommissionen skrider ind.

Fra St. Paul, Minn., meldes under 15. ds.:

Nordvesten hjemsøges af den værste Blizzard, som man har haft i dette Aar. Sneen ligger 20 Fod højt paa sine Steder. Det værste er, at Snesevis af smaa Byer i Dakotaerne og det østre Minnesota lider af Mangel paa Kul, og Stillingen er bleven saa truende i disse Egne, at to Guvernører er anmodet om at ordne Statens Milits ud, for at Kultog kan blive sat i Gang, og der kan blive en Ende paa den forfærdelige Tilstand.

Folk i Glenburn, N. D., hvor Farmerne paa Egnen maa nedrive deres Vedskur og andre mindre Udhusbygninger paa deres Farme for at faa Brænde, har taget Initiativet til, at man har anmodet Staten om at hjælpe.

Det blev sagt i et Telegram fra den By, at Commercial Club vilde telegrafere til Guvernør Sarles og faa ham til at tage Sagen op med Guvernør Johnson af Minnesota, og at hvis alle andre Midler slaar fejl, at Tropperne da maatte kaldes ud.

Guvernør Johnson siger, at han endnu ikke har hørt fra Nord Dak. Guvernør, men han vil tage sig af Sagen, saa snart han hører fra ham.

Jernbanerne, som faar Skylden for Kulmanglen i Nordvesten, siger, at aldrig har en saadan Blizzard raset som den, de nu har at kæmpe med. Nogle af Great Northerns Gennemgangstog er aldeles indesneede, og man ved ikke engang, hvor de er. Sneen ligger paa sine Steder 20 Fod høj, og al Færdsel staar stille. Med saadanne Tilstande er det umuligt for Smaabyerne at faa **Kul.**

Fra Sioux Falls, S. Dak., meldes under samme Dato:

Forsyningen af Brænde her i Sioux Falls er knap. Mange af de lokale Kulhandlere har ikke noget Kul tilbage, og Bestillinger, som blev sendt til Minerne tidlig i Efteraaret, er endnu ikke fyldt. Fra alle Stationerne rundt om Sioux Falls kommer den samme sørgelige Efterretning om, at Kulhandlerne ikke har Kul og ikke kan faa nogen. De siger, at Bestillinger, sendt i Juli og August Maaned, ikke er fyldt. Minerne skylder paa, at de ikke kan faa Vogne.

Fra Pacifikkysten lyder lignende Klager, saaledes bl. a. fra Seattle Lørdags:

Washington Universitet blev lukket i Gaar paa Grund af Kulnøden.

Samme Dag meldes fra Washington, D. C.:

I Anledning af de stadig stærkere Klager over Mangel paa Vogne og andet Jernbanemateriel, saa ikke engang de nødvendigste Kul og Livsfornødenheder bliver befordret i rimelig Tid, har Interstate Commerce Kommissionen i Dag sendt et Telegram til Præsidenterne for en Række Jernbaneselskaber i Vesten og Nordvesten. Kommissionen gør opmærksom paa, at „fra flere Steder i Nordvesten kommer der Meldinger om, at Folk bogstaveligt talt lider under Frost, fordi tilstrækkelig Forsyning af Kul til Husholdningerne ikke kan erholdes paa Grund af de ganske usædvanlige Forsinkelser i Fremsendelsen af Brænde.“

Ansgar-Kirkens Indvielse.

I det danske San Francisco Blad „Bien“ af 7. Dec. havde vi læst om denne Kirkes Indvielse. Men vi ventede efter at høre fra en af vore Præster, som deltog i Indvielsen, maaske fra Formanden, før vi vilde meddele noget derfra. Men saa modtog vi for et Par Dage siden, netop fra Formanden, et Udklip af nævnte Nr. af „Bien.“ Det er saa dette Referat, der her følger. Og det er maaske ogsaa det bedste, der kunde gives, da det kommer fra en af Deltagerne derude. Det udtrykker formodentlig vort danske Folks Følelse derude overfor denne Sag.

Her følger saa „Bien“s Referat:

„Den højtidelige Indvielse af den nye danske Ansgars Kirke paa Church Street fandt Sted i Søndags — og det, som man i mange Aar har savnet i Kolonien, er nu en fuldendt Virkelighed. Ganske vist har Kirken allerede i flere Maaneder staaet næsten færdig og kunde under almindelige Forhold været indviet for længe siden, som Meningen jo ogsaa havde været, og efter Branden, da Undertagen og det meste af Præsteboligen blev benyttet til Hospital og Herberge for Husvilde, maatte man i nogen Tid afholde Gudstjenesterne i selve Kirkerummet. Men Kronen paa Værket: Indvielsen, stod endnu tilbage, og ogsaa denne for Menigheden saa betydningsfulde og med Længsel imødesete Handling er nu fuldbyrdet, og den danske Kirke er viet til Guds Ære.

Al Tvivl om, at der er Interesse for Kirkesagen, maa nu forsvinde. En Bygning som den danske Kirke rejses ikke, uden at der staar interesserede bagved, og den fyldes ikke til Trængsel to, tre Gange paa én Dag, som Tilfældet var i Søndags, undtagen der er mange, som gerne søger derhen — selv om maaske enkelte kom did af lutter Nysgerrighed.

Ved Tiden i Søndags begyndte Kirken at fyldes, og inden længe var hver eneste Plads optaget. Kort efter begyndte Tonerne af det udmærkede Pibeorgel at bruse gennem Kirkerummet, og langsomt bevægede en Procession af Præster i fuld Ornat sig gennem Kirkens Midtergang og tog Plads i Koret; i Spidsen gik Den forenede Kirkes Formand, Pastor G. B. Christiansen, og efter ham fulgte Præsterne P. L. C. Hansen, A. H. Jensen, af Ferndale, J. C. Petersen af Salinas, G. Grill af Portland, Ore., P. J. Østergaard fra Reedley. Pastor Grill bad Aabningsbønnen og Pastor A. H. Jensen holdt Højmessepræditenen.

Derefter foregik den egentlige Indvielse, som foretoges af Pastor Christiansen, assisteret af samtlige Præster, efter Den forenede Kirkes Ritual. Pastor P. L. C. Hansen holdt derefter en kort Tale, hvori han skildrede Kirkearbejdet fra dets første Begyndelse samt benyttede Lejligheden til at takke alle dem, der paa forskellig Maade havde bidraget til Kirkens Rejsning og Fuldførelse. Gudstjenesten sluttedes med Messe ved Pastor Grill.

Om Eftermiddagen var der engelsk Gudstjeneste ved hvilken Pastorerne Jensen, Petersen og Hansen forrettede, og Kl. 6 bar der Altergang.

Ved Ottetiden om Aftenen var Kirken atter fyldt, og Pastorerne Grill og Østergaard prædikede; Pastor Hansen sluttede igen med en kort Tale.

* * *

Det maa have været en stolt Dag for Pastor Hansen og hans Hustru og Familie, hvem Kirkens Tilblivelse i første Række skyldes. Hvis det Arbejde, de har udført, skulde beskrives, vilde det udgøre en mægtig Bog — en Bog, i hvilken Sider vilde være prægede af Mismod og Skuffelse og Taarer; thi det har ikke altid været Medbør. Pastor Hansen udtalte i sine Taler i Søndags, at han som en Regel, naar det gik langsomt, og det saa mørkt ud, havde sagt: „Det kommer nok!“ — Og det har vist sig, at det kom — — Men det fortjener samtidig at bemærkes, at det næppe al Tid vilde være kommet, hvis Pastor Hansen ikke selv var gaaet bagved og havde stubbet paa.

For fem Aar siden vilde man have forsvoret, at det var muligt at bygge en dansk Kirke i San Francisco. Nu har vi ikke alene en dansk Kirke, men vi har, efter hvad der paalideligt er blevet os fortalt, en Kirke, der i Skønhed staar ved Siden af den skønneste danske Kirke i Amerika, og som i Størrelse kun overgaaes af tre eller fire.

En kort Beskrivelse af den nye Kirke vil her være paa sin Plads.

Ansgar Kirke er beliggende paa Church Street, tæt ved Market. Grunden købtes for et Par Aar siden for $6,250, en Pris, som den Gang betragtedes som adskilligt under den almindelige Ejendomsværdi der i Nabolaget. Siden den store Brand har der i Kirkens umiddelbare Nærhed rejst sig et betydeligt Forretningskvarter, og Grundens Værdi er nu sikkert steget til to, tre Gange af, hvad der betaltes for den.

Arbejdet paa Kirken begyndtes i Maj i Fjor, og Søndag den 17. September blev Hjørnestenen lagt under stor Højtidelighed. Fundamentet til Kirken byggedes af nu afdøde Fred C. C. Andersen, der gav en kvitteret Regning for samme som sin Andel til Kirken, ligesom han senere udførte alt Murstensarbejdet. Kirkens Bygmester er vor vel kendte Landsmand, Mr. E. E. Boes, der har al Grund til at være stolt af sit Værk, thi Kirken kom som bekendt næsten ustadt ud af det store Jordskælv.

Kirken er bygget af Træ, men er overalt udvendigt beklædt med Mursten. Kirken rejser sig til en Højde af ca. 50 Fod, og over den knejser det høje, slanke Spir stolt i Vejret; som et Hele gør Kirken et ret imponerende Indtryk.

Foruden Kirkerummet findes der i Bygningens Underetage et rummeligt Lokale som anvendes til Møder for Ungdomsforeningen, Kvindeforeningen, Søndagsskolen, Aftenskolen. o. s. v., samt et Læseværelse, Musikværelse og Aftrædelsesværelser. Bagved og tilbygget til Kirken ligger den rummelige og praktiske Præstebolig paa ti Værelser.

Hele Kirken er holdt i gothisk Stil, og ved Indtrædelse i det smukke Kirkerum føler man sig som hensat i — hvad det jo i fuldest Forstand ogsaa er — en dansk Kirke. Paa Gulv og Galleri er der Sidepladsen for ca. 400, men der kan til Nød gøres Plads for et Par Hundrede til. Interiøret er smagfuldt udstyret, og det vil tage sig endnu bedre ud, naar Vægge og Loft næste Aar bliver dekorerede. Til Venstre for det smukke Alterparti er opstillet en Kristusfigur, og Døbefonten, der er anbragt midt foran Alteret, er en Gengivelse af Thorvaldsens Daabsengel i Frue Kirke i København; til Højre for Alteret er Prædikestolen med Opgang fra Præstens Studerevværelse. Det ret store Pibeorgel er anbragt paa Galleriet.

Hele Kirkens Inventar er skænket af Kvindeforeningen, medens

(Fortsættes paa Side 3.)

Pastor R. Andersen

i Brooklyn, N. Y., hvis Sygdom (Lungebetændelse) for en Tid ansaas og af Lægerne erklæredes for livsfarlig, er nu i Bedring. Past. L. H. Kjær skriver til os under 14. ds.: „Past. R. Andersen er i god Bedring. Lægerne erklærede i Gaar, at han nu var uden for Fare. Han vil dog næppe blive stærk nok til at holde Julegudstjeneste“.

Vi sender herved Pastor Andersen vor hjertelige Hilsen og vor Lykønskning i Anledning af hans Bedring.

Belgien annekterer Kongo Fristat.

Fra Brüssel meddeles i Fredags: Deputeret Kammeret har i Dag med 127 Stemmer mod 30 vedtaget Forslaget om, at Belgien gaar ind paa de Betingelser, hvorunder Kong Leopold vil testamentere Kongo Fristat i Afrika til Belgien. De kongelige private Domæner skal forblive ubeskaarne efter Annekteringen. Afstemningen betyder, at Belgien vil annekterede den uafhængige Stat, efterat det har givet en fuld Fremstilling af sine Forpligtelser. Bestaaende Konsessioner, hvoriblandt denne til Amerikanerne, skal forblive urørte.

Blade og Skrifter fra Danmark.

Bestillinger modtages for følgende Blade og Skrifter fra Danmark: „Indre Missions Tidende“, „Annexet“, „Missionsbudet“, „Smaa Venner“, „Hjemmets Bibliotek“ og „Kristelig Folkeblad.“

Subskription tegnes for 1 Aar.

Priserne er aarlig:

„Indre Missions Tidende“ $1.00.
„Annexet“ 85 Cents.
„Missionsbudet“ 60 Cents.
„Smaa Venner“ 50 Cents.
„Hjemmets Bibliotek“ $1.50.

„Kristlig Folkeblad“ udkommer ugentlig, $1.00 aarlig.

Alle Bestillinger bedes indsendt inden Nytaar. Betaling maa erlægges forud for 1 Aar.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Neb.

P. S. De, som faar ovenfor nævnte Blade vil blive betragtet som Abonnenter med mindre Opsigelse modtages inden den 25. Dec. dette Aar.

Very Low Rates to Lincoln, Neb.
Via the North-Western Line. Excursion tickets will be sold December 25 and 26, limited to return until January 2, inclusive, on account of State Teachers' Convention. Apply to agents Chicago & North-Western R'y.

Very Low Rates to Denver, Colo., National and Western Live Stock Show.
Via the North-Western Line. Excursion tickets will be sold January 20, 21 and 22, with favorable return limits Apply to agents Chicago & North-Western R'y.

Very low Rates to National Wool Growers' Association, Salt Lake City, Utah,
Via the North-Western Line. Excursion tickets will be sold January 15, 16 and 17, with favorable return limits. Apply to agents Chicago & North-Western R'y.

Excursion Rates for The Holidays to Extensive Territory.
Via the North-Western Line. Excursion tickets will be sold at reduced rates on ten dates: Deeember 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 31, 1906, and January 1, 1907, good returning until and including January 7, 1907, to stations on the North-Western Line, (including C. St. P. M & O R'y.), and points on several other lines, for full detail of which apply to agents Chicago & North-Western R'y.

Excursion Rates for the Holidays.
Via the North-Western Line. Excursion tickets will be sold at reduced rates on nine dates: December 20, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 1906, and January 1, 1907, good returning until and including January 7, 1907, to stations on the North-Western Line, (including C. St. P. M. & O. R'y.), and to points on certain other lines, for full details of which apply to agents Chicago & North-Western R'y.

$100 Belonning $100

Dette Blads Læsere vil være fornøjede over at erfare at der i det mindste er en frygtet Sygdom, som Videnskaben er bleven i Stand til at kurere i alle dens Stadier, og det er Katarrh. Hall's Catarrh Cure er det eneste virkelige Helbredelsesmiddel. Lægestanden tjener. Da Katarrh er en konstitutionel Sygdom, fordrer den en konstitutionel Behandling. Hall's Catarrh Cure tages ind, virker direkte paa Blodet og Slimhinderne i Systemet, tilintetgjør derved Sygdommens Aarsag og giver Patienten Styrke ved at opbygge Konstitutionen og hjælpe Naturen til at gjøre sit Arbejde. Gjerne har saa megen Tillid til dets helbredende Kraft, at de tilbyder et hundrede Dollars for hvert Tilfælde, hvori denne Medicin ikke bevirker Helbredelse. Send efter Liste og Vidnesbyrd. Tilsvid

F. J. Cheney & Co., Toledo, O.

Sælges hos Apotekerne.
Hall's Family Pills er de bedste.